

A close-up photograph of a young woman with blonde hair drinking water from a clear glass. She is wearing a colorful striped scarf. The background is a soft-focus green, suggesting an outdoor setting. The top of the image features a green background with diagonal white lines.

SPAR VAND - SPAR PENGE
SÅ SKÅNER DU OGSÅ MILJØET

The logo for HOFOR, consisting of a stylized bar chart with vertical bars of varying heights in shades of green, positioned above the word "HOFOR" in a white, bold, sans-serif font.

HOFOR

VI HAR TIDLIGERE VÆRET VANT
TIL, AT DER VAR VAND NOK, OG
AT VAND ER NÆSTEN GRATIS.
SÅDAN ER DET IKKE MERE

I denne folder får du en række gode råd, som kan hjælpe dig til at bruge mindre vand – til gavn for både miljøet og din vandregning.

Du kan finde de aktuelle vandpriser på www.hofor.dk

Vand er en begrænset ressource, som indgår i naturens kredsløb. Hvis vores vandforbrug stiger, vil vi på længere sigt skade naturens vådområder og vandløb i de områder hvor vi indvinder vandet. Øget oppumpning af drikkevand kan resultere i at f.eks. salt og nikkel trænger ind i grundvandsmagasinerne, så drikkevandskvaliteten forringes.

Desuden trues vores grundvand af forurening med bl.a. pesticider og klorerede opløsningsmidler. Det har resulteret i lukning af vandværker og vandboringer mange steder i landet.

Der er altså mange gode grunde til at spare mest muligt på vandet, særligt i hovedstadsområdet, hvor vi har en stor, vandkrævende befolkning, mange forureningstrusler mod grundvandet og et stort ønske om at beskytte de følsomme naturområder.

DET ER NEMT AT SPARE PÅ VANDET

Mindre ændringer i vaner og installationer giver hurtigt et lavere vandforbrug. Man skal først og fremmest sikre sig, at alle VVS installationer er i orden, og at vandforbrugende maskiner er A-mærkede.

Og så gælder det om at få indarbejdet nogle gode vaner. Hvis du sætter ind dér, hvor der er mest vand at spare, kan du sagtens få nedbragt dit vandforbrug – til glæde for naturen og din pengepung.

Hver borger bruger ca. 40 m³ vand om året til f.eks. madlavning, bad, vask og toiletskyl. Det svarer til fire tankvogne vand pr. år pr. person. En tredjedel af forbruget er varmt vand, og fordi det skal varmes op, er det ca. dobbelt så dyrt som det kolde.

I BADEVÆRELSET

Næsten to tredjedele af hjemmets vandforbrug ligger i badeværelset. Vi skyller ud i toilettet, tager varme bade om vinteren og svalende bade om sommeren, bader børnene, tager karbad, når der skal slappes af – og mange har efterhånden fået bygget luksusbadeværelse med spa og vandmassage.

Der er først og fremmest penge at spare på toiletterne

- ▶ Tjek om toilettet løber. Det kan være svært at se med det blotte øje, men du kan kontrollere, om dit toilet løber ved at sætte en tør serviet fast i den tørre kumme. Hvis din serviet bliver våd, løber toilettet, og skal repareres eller udskiftes. Et toilet der løber bare en lille smule kan nemt bruge for 5.000 kr. vand ekstra på et år.
- ▶ Selvom dit gamle enkelt skyls toilet egentlig ikke fejler noget, kan det alligevel være en god idé at skifte det ud med et nyt to-skyls toilet. Ældre toiletter bruger op til 15 liter vand hver gang der skylles ud, mens to-skyls toiletter normalt bruger 3 eller 6 liter pr. skyl. Du sparer automatisk 10-15% på vandregningen, så investeringen er hurtigt tjent hjem.

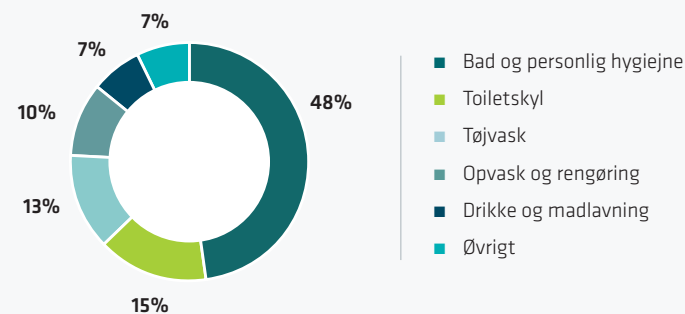
Bedre badevaner giver store besparelser

En almindelig bruser giver 12 liter vand i minuttet. Du kan spare meget vand ved at installere en bruser med spareeffekt eller montere en gennemstrømningsbegrænser mellem bruseslangen og armaturet.

- ▶ Tag kortere brusebade. For hvert minut du afkorter badet, sparer du tolv liter vand.
- ▶ Karbad og spa er til forkælelse, ikke til hverdag. Til et karbad bruges ca. 125 liter vand.
- ▶ Hvis du har bruser med termostat, kan du nemt slukke for vandet, eller skrue ned, mens du sæber dig ind og vasker hår.
- ▶ På vandhanen kan du montere en luftblander/perlator, som blander vandet med luft. Vandstrålen føles kraftigere, men vandforbruget på hanen reduceres med ca. 25%.
- ▶ Luk for vandhanen, når du børster tænder.
- ▶ Drik vand af krus, ikke af hanen.

Vandforbruget

Sådan fordeles vandforbruget sig i en dansk husstand med to-skyls wc

(Erfaringstal fra HOFOR)

I KØKKENET

I køkkenet bruger vi vand, når vi håndterer madvarer, gør rent og vasker op. Også i køkkenet skal man huske på, at der løber 12 liter vand pr. minut fra en åben vandhane.

Vælg vandhaner med ét greb

Hvis du skal udskifte vandhaner i køkken eller bad, så vælg vandhaner med ét greb. De giver mindre vand end vandhaner med to greb. Nogle vandhaner har sparefunktioner, f.eks. tottrins-vandhaner, hvor det kræver en ekstra manøvre at skrue helt op for vandet.

Med gode vaner, er det nemt at spare vand

- ▶ Har du opvaskemaskine, skal den fyldes helt op, før den startes. Du behøver ikke skylle tallerkenerne, det er nok at skrabe madresterne af. Brug et kort program ved lavest mulige temperatur – så sparer du også strøm.
- ▶ På vandhanen kan du montere en luftblander/perlator.
- ▶ Brug en balje, når du renser grøntsager. Det koster ca. 50 øre pr. minut, når det kolde vand løber fra en åben hane.
- ▶ Brug en balje, hvis du vasker op i hånden. Det koster ca. 1 kr. pr. minut at vaske op under rindende, varmt vand.
- ▶ Hav en kande med vand i køleskabet – så behøver du ikke at lade hanen løbe, for at få et glas koldt vand.
- ▶ Kog grøntsager i mindst muligt vand – på den måde bevarer de også bedst deres smag og vitaminer.

NÅR DU VASKER TØJ

Hvis din vaskemaskine er mere end ti år gammel, kan det betale sig at investere i en ny, også selvom den gamle stadig virker. Ældre vaskemaskiner bruger over 100 liter vand på en enkelt vask, mens de nye maskiner kun bruger mellem 45 og 55 liter. Når du skifter vaskemaskinen ud, så køb en A-mærket model, der også sparer strøm.

Når du vasker, kan du spare vand ved at følge disse råd:

- ▶ Vent med at vaske, til tøjet faktisk er beskidt! Ofte bruges tøj og håndklæder kun en enkelt gang, før det lægges til vask. Hvis tøjet i øvrigt er rent og ikke lugter, er der ingen grund til at smide det til vask med det samme – det kan som regel bruges et par gange, før det virkelig trænger til at blive vasket.
- ▶ Fyld vaskemaskinen helt op. Det sparer tid, begrænser sliddet på maskinen og nedsætter vand- og elforbruget. Mange nye vaskemaskiner regulerer automatisk mængden af vand og strøm efter mængden af tøj, men der er mere at spare ved at fylde maskinen helt op. To vaske med 1/2 knap funktion bruger mere vand, el og sæbe end én normal vask med fyldt maskine.
- ▶ Spring forvasken over – det er sjældent nødvendigt.
- ▶ Vask på lavest mulige temperatur. Det er ikke nødvendigt at kogevaske. Det meste tøj bliver fint rent på 30-40 grader – og bruger du vaskepulver til koldt vand, kan du vaske på 20 grader. Når du sænker vasketemperaturen, sparer du mange penge på strøm, fordi maskinen ikke skal varme vandet op.

REGNEN FALDER IKKE ALTID NÅR DU HAR BRUG FOR DEN

Derfor bruger vi drikkevand til at vande have med – for nogle af vores planter har brug for ekstra vand i tørre somre.

Ved at ændre dine vaner, kan du holde haven frodig, uden at fråse med vandet

- ▶ Lad være med at vande din græsplæne! Den kan sagtens klare sig uden vanding.
- ▶ Saml regnvand fra taget i en regnvandstønde – så kan du bruge det til at vande med, i stedet for at bruge drikkevand til blomsterne. Husk et låg, så vandet ikke fordamper.
- ▶ Brug en vandkande når du vander dine blomsterbede og blomsterkrukker – så bruger du kun 20 liter vand i stedet for 200.
- ▶ Lad være med at vande midt på dagen – dvs. mellem kl. 10 og 15. Hvis du vander i dette tidsrum, fordamper det meste af vandet og kommer ikke planterne til gavn.

I mange kommuner, bl.a. København er det forbudt at vande græsplæner i juni, juli og august.

POOLS, SPA OG BASSINER

Mange familier har pool, badebassin eller spa i haven. De bruger rigtig, rigtig meget vand.

Når du fylder et fritstående bassin på 5000 liter, bruger du vand svarende til 90 almindelige brusebade. Vandforbruget til en pool på 35.000 liter vand, svarer til et helt års vandforbrug for én person.

Desværre kan vandet fra bassinet ikke genbruges til havevanding eller andet, fordi man tilsætter kemikalier for at holde vandet rent. Derfor må vandet ikke lukkes ud på græsset, men skal hældes i kloakken. Ellers går kemikalierne i grundvandet.

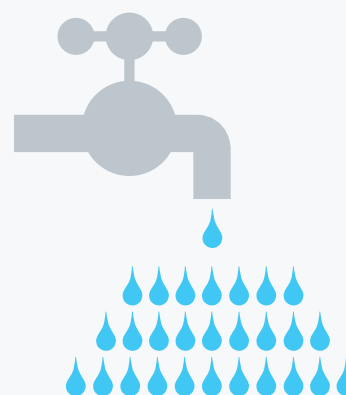
- ▶ Tag familien på ture til sø og strand, svømmehal eller friluftsbad.
- ▶ Når I er hjemme i haven, så lad børnene lege i et lavt soppebassin eller brug en vippevander i et kvarters tid på virkelig varme dage – den virker fint uden at stå på fuld tryk.
- ▶ Til børn og voksne anbefales vandkamp med vandballoner. Der går rigtig mange vandballoner på en enkelt spand vand.

DRYPPENDE VANDHANER OG LØBENDE TOILETTER – SPILD AF VAND OG PENGE

Dryppende vandhane – 6.000 liter vand spildt

250 kr. pr år.

Et dryp fra din vandhane hvert sekund døgnet rundt bliver til 15 liter vand om dagen. Det svarer til 6 m³ vand på et år og koster dig ca. 250 kroner.

Løber vandhanen en smule, måske fordi den ikke kan lukkes helt i, løber det hurtigt op i 100 liter vand i døgnet eller ca. 1500 kroner på et år.

Løbende toilet – 100.000 liter spildt vand

4.000 kr. pr år.

Et toilet der løber så lidt, at du ikke kan se det med det blotte øje, kan spilde ca. 100 m³ om året.

Hvis dit toilet løber så meget, at man kan både se og høre det, med uro i vandspejlet og susen fra rørene, er vandspildet på flere hundrede kubikmeter om året, og regningen kan let blive 10.000 kroner eller mere.

Svanemærket tryksag
541 395

HOFOR
Vand

LAYOUT
Dorte P design

TRYK
PrinfoHølbæk

OPLAG
2000 stk.

UDGIVET
januar 2013

HOFOR |

Ørestads Boulevard 35 |

2300 København S |

Telefon 33 95 33 95 |

www.hofor.dk |

